

ДЕСЕТ ОСНОВНИ ФАКТА,
КОИТО ТРЯБВА ДА ЗНАЕМ ЗА ПТИЧИЯ ГРИП

Птичи грип

Основна информация

- Птичият грип от типа H5N1 е болест, от която понастоящем боледуват диви и домашни птици в няколко региона на света.
- През 2006 г. в ЕС бяха регистрирани няколко единични случая, които бяха успешно потушени.
- Вирусът H5N1 засяга предимно животни и не се предава лесно от птици на хора.
- Хората, които са се заразили, са били в много близък контакт с живи или мъртви заразени птици, най-вече домашни птици, отглеждани в дворове.
- В ЕС са въведени много строги ветеринарни мерки. Тяхната цел е да предотвратят разпространението на вируса от диви на домашни птици и да ограничат епидемиологичните случаи при домашни птици.
- Около огнищата на зараза се създават временни зони под защита и наблюдение. В тези зони се ограничава движението на живи животни, а домашните птици се държат под строго наблюдение в затворени помещения, които редовно се дезинфектират.
- При установяване на случаи на птичи грип в домашни стопанства, всички птици се унищожават и се вземат мерки за защита на работниците.
- Въведени са и специфични мерки за предотвратяване попадането на заразени птици в хранителната верига.
- Във всеки случай, добрата термична обработка гарантира безопасността на яйцата и месото.
- Вероятността хора извън рисковите групи да се заразят с вируса H5N1 от живи животни или птичи продукти е много малка и не е необходимо да променят хранителните си навици или плановете си за пътуване.

Консумиране на птичи продукти

- Можете спокойно да консумирате яйцата и птичите продукти, които се продават в ЕС, тъй като са въведени строги мерки за

предотвратяване попадането на месо и яйца от болни птици в хранителната верига.

- Търговията с продукти от защитните зони и зоните под наблюдение (там където са били намерени заразени птици) се разрешава само след строг ветеринарен контрол, а вносът от засегнати трети страни се забранява.
- При появата на случай на птичи грип в птицеферма се унищожават всички птици. Месото и яйцата, произведени в тези ферми, също се унищожават.
- Дори ако заразени яйца или месо попаднат в търговската мрежа на ЕС, което е много малко вероятно, след добра термична обработка, те няма да представляват никакъв риск за здравето.
- Месо от ваксинирани птици не е опасно за човека, тъй като вирусът, включен във ваксината, е убит и не може да се размножава.

Рискови групи

- Хората, които отглеждат птици като кокошки, патици и гъски, в близост до мястото, където живеят, нямат причини да изпаднат в паника, но трябва да бъдат информирани за съществуващите рискове. По специално те трябва:
 - o да спазват инструкциите на местните ветеринарни власти, особено по отношение на необходимостта да хранят и поят птиците в рисковите зони на закрито.
 - o да уведомяват властите, ако видят необичайно голям брой мъртви диви птици или ако птиците им се разболяват и умират при необичайни обстоятелства. В такива случаи хората не трябва да пипат мъртвите или болни птици.
 - o да не пускат птиците в домовете си и да спазват добра хигиена, като най-важното е да мият ръцете си със сапун след всеки контакт с птици или птичи изпражнения.
 - o да попречат на децата си да играят с птици и да ги научат да съобщават на възрастните, ако видят болни или мъртви птици.
 - o да убедят децата си в необходимостта да спазват основна хигиена.
 - o никога да не колят или ядат болни или умиращи птици, тъй като това увеличава риска от заразяване.

- Други хора, които са в постоянен контакт с птици (работници в птицеферми, ветеринарни лекари) или с диви птици (ловци, природолюбители, наблюдаващи птици) също трябва да бъдат информирани за рисковете и да вземат предпазни мерки.
- Европейският център за превенция и контрол на болестите е изработил подробни насоки за защита на хора в риск и тези, които живеят или пътуват в районите, където са били намерени заразени птици. Националните власти са тези, които трябва да дават напътствия по всички въпроси.

Хората извън рисковите групи

- Вероятността хора, извън рисковите групи, да попаднат в контакт със заразени птици, е много малка.
- Би било разумно обаче да се спазват следните предпазни мерки:
 - o Не докосвайте болни или мъртви птици и информирайте местните ветеринарни власти, ако откриете подозрително голям брой мъртви или болни птици.
 - o Спазвайте добра хигиена: мийте ръцете си със сапун след всеки контакт с птици или техните изпражнения.
- Ако има случай на силно патогенния щам птичи грип при птици от вашия район:
 - o Властите на национално ниво може да наложат временни ограничения върху движението на домашни птици и да забранят достъпа на хора до определени райони. Важно е да спазвате тези ограничения, тъй като тяхната цел е да спрат разпространението на вируса.
 - o В тези райони домашните котки трябва да се държат въщи, за да не влизат в контакт със заразени диви птици или техните изпражнения, както и за да не пренасят вируса с лапите си и да не се заразяват самите те.

Пътуване

- Рискът при пътуване в страни извън ЕС или райони в ЕС, където са открити случаи на птичи грип, е малък и дори не съществува, ако не посещавате птицеферми или пазари за птици и спазвате

горните предпазни мерки, включени в насоките, разработени от Европейския център за превенция и контрол на болестите.

Грипна пандемия при хората

- Не е известно кога може да избухне следващата грипна пандемия (голяма и тежка световна епидемия, предизвикана от нов човешки грипен вирус).
- Засега вирусът, който предизвиква птичи грип (H5N1), се предава много трудно от човек на човек и затова не се смята за вирус, патогенен за хората. Но H5N1 вирусът, предизвикващ птичия грип, може да се развие или да мутира в човешки грипен вирус. Ето защо този вирус е под постоянно наблюдение.
- През 20-ти век имаше три грипни пандемии – през 1918-1920 г., през 1957 г. и през 1968 г. Специалистите предупреждават, че една нова грипна пандемия може да избухне във всеки един момент. Ето защо ЕС и неговите правителства, Световната здравна организация и други специализирани агенции на ООН се подготвят за тази евентуална пандемия.
- Ваксинирането срещу сезонните грипни вируси няма да предпази хората при появата на нов (дотогава неизвестен) пандемичен вирус, тъй като всяка противогрипна ваксина е срещу специфичен вирус.
- ЕС и властите на национално равнище са разработили планове за действие при евентуална грипна пандемия, за да могат да отговорят бързо на последствията от нея за човешкото здраве. Тези планове предвиждат мерки като провеждането на обществени здравни информационни кампании (за носенето на маски и ранна изолация на болелите), запасяването с противовирусни препарати, разработването на ваксини, извънредни мерки в областта на здравеопазването, координация на международно равнище и т.н.
- Всяка държава-членка на ЕС е разработила свой план за действие в съответствие с положението в страната и евентуалните нужди, които могат да възникнат. Но те всички следват една обща схема, предвиждат координация в рамките на ЕС и редовно се актуализират и тестват.